

TUTORSTVO KOT PODPORNİ STEBER PRI IZBOLJŠANJU ŠTUDIJSKE USPEŠNOSTI ŠTUDENTOV

JULIJANA BOŽNAR, VESNA NOVAK

Univerza v Mariboru, Fakulteta za organizacijske vede, Kranj, Slovenija
julijana.boznar@student.um.si, vesna.novak@um.si

Ustrezno vzpostavljen tutorski sistem je ključnega pomena, saj predstavlja učinkovito obliko podpore, ki temelji na sodelovanju med tutorji in študenti. Pri tem je glavni poudarek na ustvarjanju sodelovalnega, sproščenega in prijaznega okolja, ki prispeva k boljši povezanosti študentov, boljšim medosebnim odnosom in večjim občutkom pripadnosti, posledično pa tudi k večji stopnji motivacije in zadovoljstva. V prispevku opisujemo raziskavo, s pomočjo katere smo proučevali vpliv tutorstva na študijsko uspešnost študentov, iskali razloge za koriščenje oziroma nekoriščenje tutorske pomoči ter ugotavljali mnenja študentov o tutorstvu in njihove izkušnje z njim. Rezultati so pokazali, da tutorstvo pozitivno vpliva na uspeh pri študiju, saj so študenti, ki so koristili tutorsko pomoč, dosegali za povprečno eno oceno višje rezultate v primerjavi s tistimi, ki tutorske pomoči niso koristili. Ugotovili smo tudi, da ima večina študentov o tutorstvu pozitivno mnenje, kar poudarja njegov pomen pri akademskem in osebnem razvoju študentov.

DOI
[https://doi.org/
10.18690/um.fov.2.2025.6](https://doi.org/10.18690/um.fov.2.2025.6)

ISBN
978-961-286-963-2

Ključne besede:
tutorska pomoč
študijski uspeh,
podporni sistem,
čas za študij,
učinki tutorstva

Univerzitetna založba
Univerze v Mariboru

DOI
[https://doi.org/
10.18690/um.fov.2.2025.6](https://doi.org/10.18690/um.fov.2.2025.6)

ISBN
978-961-286-963-2

Keywords:

tutoring support,
academic success,
support system,
time to study,
effects of tutoring

TUTORING AS A SUPPORTIVE PILLAR FOR IMPROVING STUDENT ACADEMIC PERFORMANCE

JULIJANA BOŽNAR, VESNA NOVAK

University of Maribor, Faculty of Organizational Sciences, Kranj, Slovenia
julijana.boznar@student.um.si, vesna.novak@um.si

A properly established tutoring system is crucial, as it is an effective form of support based on collaboration between tutors and students. The main focus is on creating a collaborative, relaxed and friendly environment, which contributes to better student cohesion, better interpersonal relationships and a greater sense of belonging, resulting in higher levels of motivation and satisfaction. In this paper, we describe a study that explored the impact of tutoring on students' academic performance, the reasons for using or not using tutoring, and students' opinions and experiences of tutoring. The results showed that tutoring has a positive impact on academic performance, with students who benefited from tutoring achieving on average one grade higher than those who did not. We also found that the majority of students have a positive opinion of tutoring, underlining its importance in students' academic and personal development.

1 Uvod

V sodobnem času je vse bolj izrazita potreba po strokovnjakih z visokim nivojem znanja in veščin, ki so sposobni obvladovati izzive ter zadovoljevati kompleksne zahteve hitro spreminjajočega trga dela. Pri tem osrednjo vlogo igrajo fakultete, katerih cilj je opremiti študente z znanji, veščinami in kompetencami, ki jih delodajalci danes vse bolj iščejo. Zaradi tega se vse več dijakov odloča za nadaljevanje izobraževanja na visokošolskih ustanovah, vendar pa se mnogi med njimi soočajo z omejenim akademskim predznanjem in pomanjkanjem ključnih veščin za uspešno soočanje s študijskimi izzivi. Razkorak med predhodnimi izkušnjami in zahtevami visokošolskega izobraževanja pogosto privede do težav, kot so na primer nizka uspešnost, izguba motivacije in v najslabšem primeru celo opustitev študija. Vse naštetu lahko dolgoročno vpliva tudi na zaposlitvene možnosti posameznika in nenazadnje tudi na njegovo splošno kakovost življenja. Raziskave (Reinheimer & McKenzie, 2014; Stuart, Willocks & Browning, 2019; Yale, 2017) poudarjajo, da tutorstvo igra ključno vlogo pri premagovanju tovrstnih izzivov študentov, saj s svojimi pozitivnimi učinki predstavlja ključni podporni steber na vsaki fakulteti.

Čeprav številni avtorji (Najabat, Anwer & Abbas, 2015; Rheinheimer, Grace-Odeley, Francois & Kusorgbor, 2010; Schleyer, Langdon & James, 2005) dokazujejo, da tutorstvo pomembno prispeva k izboljšanju študijske uspešnosti študentov, pa obstajajo tudi izjeme. To je pogosto povezano z dejstvom, da se študenti izogibajo koriščenju pomoči tutorjev zaradi različnih razlogov, kot so pomanjkanje samozavesti, čustvene stiske, strah ali neustrezna obveščenaost. V nasprotju s tem pa se lahko pojavijo tudi primeri, ko imajo študentje previsoka pričakovanja od tutorjev, pri čemer se njihove zahteve ne navezujejo na naloge tutorja, temveč vključujejo prošnje po inštruiranju ali celo po prevzemanju njihovih študijskih obveznosti.

Omenjena problematika nas je spodbudila k raziskovanju tutorstva na Fakulteti za organizacijske vede Univerze v Mariboru (v nadaljevanju FOV). Glavni namen raziskave je bil ugotoviti, kako koriščenje tutorske pomoči vpliva na študijski uspeh študentov in zaradi katerih razlogov se študentje sploh odločajo za pomoč tutorjev.

2 Tutorstvo

2.1 Opredelitev tutorstva

Začetki tutorstva segajo že v čas antičnega Rima, ko so tutorji igrali pomembno vlogo pri skrbi za svoje varovance. Izraz »tutor« tako izvira iz latinske besede in pomeni varuh oziroma skrbnik (Maretič-Požarnik, Mihevc in sodelavci, 1997). Danes tutorstvo razumemo na različne načine, pri čemer pa ga lahko na splošno opišemo kot proces podpore, pri katerem izkušenejši študenti ali profesorji pomagajo mlajšim študentom pri soočanju z akademskimi in osebnimi izzivi. Takšna oblika pomoči ne vključuje samo prenosa znanja, temveč hkrati spodbuja tudi samostojnost in razvijanje kritičnih veščin.

Schleyer et al. (2005) poudarjajo, da je temeljni namen tutorstva olajšati proces učenja študentom. Pri tem je zelo pomembno, da študentje aktivno sodelujejo pri iskanju rešitev za svoje izzive, medtem ko jih tutorji motivirajo in usmerjajo. Vloga tutorjev tako ni omejena zgolj na akademsko podporo, temveč vključuje tudi ustvarjanje spodbudnega okolja, v katerem lahko študenti pridobijo samozavest in razvijajo ključne veščine, kot so komunikacija, reševanje problemov in timsko delo. Takšno okolje prispeva k večji uspešnosti in zadovoljstvu študentov, nenazadnje pa spodbuja tudi njihov celostni razvoj.

V literaturi lahko najdemo opisane različne oblike tutorstva, ki se razlikujejo glede na način izvajanja, vlogo tutorja in odnos med tutorjem ter udeleženci. Na splošno pa tutorstvo lahko delimo na učiteljsko ter študentsko tutorstvo. V prispevku se bomo osredotočili predvsem na študentsko tutorstvo. Po navedbah Najabat et al. (2015) lahko študentsko tutorstvo razvrstimo glede na naslednje vidike:

- Število udeležencev: individualno ali skupinsko tutorstvo;
- Starostno razmerje med tutorjem in študentom: medgeneracijsko ali vrstniško tutorstvo;
- Vloga udeležencev: fiksna vloga udeleženca in tutorja ali recipročna – izmenjujoča vloga.

Poleg že omenjenih delitev lahko tutorstvo razvrstimo tudi glede na obseg njihovih nalog in področja, na katerih delujejo. Med te oblike spadajo: strokovno oziroma predmetno tutorstvo, uvajalno tutorstvo, tutorstvo za študente s posebnimi potrebami ter tutorstvo za tuje študente (Tutorski sistem Univerze v Mariboru, 2011).

2.2 Tutorstvo na FOV

Tutorstvo na FOV se izvaja že več kot desetletje in je razdeljeno na učiteljsko in študentsko tutorstvo. Študentsko tutorstvo je zasnovano tako, da študentje – tutorji delujejo po posameznih letnih študija, kar pomeni, da vsak tutor pokriva specifičen letnik, ki ga je sam že opravil. Naloge tutorja vključujejo pomoč študentom pri premagovanju akademskih izzivov, usmerjanje skozi študijski proces ter svetovanje o različnih študijskih in drugih pomembnih temah. Prav tako tutorji študente seznanjajo z njihovimi pravicami in dolžnostmi ter s pravili in postopki, povezanih z delovanjem fakultete, hkrati pa tudi spodbujajo študente k vključevanju v mednarodne izmenjave, nudijo podporo tujim študentom pri prilagajanju na novo okolje ter pomagajo študentom s posebnimi potrebami pri premagovanju specifičnih izzivov (Tutorstvo na FOV, 2023). Na FOV si prizadevajo, da bi bili tutorji čim bolj dostopni za vse študente, zato redno organizirajo tutorske ure, kjer imajo študentje priložnost pridobiti nasvete in podporo pri reševanju izzivov, s katerimi se soočajo med študijskim procesom.

3 Raziskava

Namen raziskave je bil preučiti, kako delovanje tutorstva vpliva na študijski uspeh študentov in na njihovo splošno izkušnjo. Zaradi omejenosti dolžine prispevka so predstavljeni le najpomembnejši rezultati raziskave, izvedene med študenti prve in druge stopnje študija na FOV v mesecu marcu 2023, kot del zaključnega dela (Božnar, 2023). V tem prispevku smo se osredotočili na dve ključni raziskovalni vprašanji:

- RV1: Kateri so razlogi, zaradi katerih se študentje odločajo za koriščenje tutorske pomoči?
- RV2: Ali obstajajo razlike v študijski uspešnosti med študenti, ki koristijo tutorsko pomoč in tistimi, ki je ne?

Raziskavo o vplivu tutorstva smo izvedli s pomočjo anketnega vprašalnika, ki je vseboval deset glavnih vprašanj in dve dodatni podvprašanji, ki sta se nanašali na odgovor glavnega vprašanja. Eno vprašanje je bilo odprtega tipa, šest jih je bilo zaprtega, medtem ko sta bili obe podvprašanji kombiniranega tipa. Pri dveh vprašanjih smo uporabili 5-stopenjsko lestvico strinjanja. Prvi sklop vprašanj se je nanašal na poznavanje sistema tutorstva ter na razloge za koriščenje oziroma ne koriščenje tutorske pomoči. Drugi sklop se je navezoval na študijsko uspešnost in je vključeval vprašanja o povprečni oceni na izpitih v tekočem študijskem letu ter o povprečnim časom, ki so ga študentje porabili za študij. V tretjem sklopu vprašanj pa smo s pomočjo 5-stopenjske lestvice strinjanja ugotavljali vplive tutorstva, medtem ko je bil zadnji sklop vprašanj namenjen demografskim podatkom.

Anketni vprašalnik smo objavili na družbenem omrežju Facebook med obstoječe skupine študentov prve in druge stopnje študija na FOV (192 študentov). Skupaj smo prejeli 52 ustrezno izpolnjenih anket, od tega je bilo 40 % anketirancev in 60 % anketirank. Med anketiranci je bila večina vpisanih v dodiplomski študij (92 %).

4 Rezultati raziskave

4.1 Koriščenje tutorske pomoči

Najprej smo študente vprašali, ali so že kdaj iskali pomoč pri tutorjih. Kot je prikazano v spodnji tabeli 1, se je 46 % anketirancev po pomoč k tutorjem že obrnilo, medtem ko 54 % anketiranih študentov tega še ni storilo.

Tabela 1: Iskanje pomoči pri tutorjih

Ali ste se že kdaj obrnili na tutorje po pomoč?	
DA	46 %
NE	54 %

Vir: Lasten

Na vprašanje o razlogih za iskanje pomoči pri tutorjih so odgovarjali samo tisti anketirani študentje, ki so že koristili tutorsko pomoč. Anketiranci so lahko zbrali več odgovorov hkrati. Iz tabele 2 je razvidno, da so anketiranci najpogosteje prosili za zapiske (79 %), medtem ko so najmanj pogosto prosili za pogovor o osebnih temah (29 %).

Tabela 2: Glavni razlogi iskanja pomoči pri tutorjih

Razlogi za iskanje pomoči	
Potreba po zapiskih	79 %
Potreba po dodatni razlagi težje razumljive snovi	46 %
Potreba po nasvetu glede študijskih problemov	46 %
Potreba po konkretnih informacijah v zvezi s študijem	46 %
Pogovor o osebnih temah	29 %
Potreba po motivaciji in podpori	46 %
Drugi razlogi	0 %

Vir: Lasten.

Študente, ki še niso iskali pomoč pri tutorjih, smo povprašali, zakaj se za pomoč še niso odločili. Možnih je bilo več odgovorov. Kot prikazuje tabela 3, je bil najpogostejši razlog, da pomoči niso potrebovali (50 %), medtem ko je en anketiranec pod možnost »drugi razlogi« navedel, da raje pomoč poišče drugje (npr. pri sošolcih).

Tabela 3: Glavni razlogi za neiskanje pomoči pri tutorjih

Razlogi za neiskanje pomoči	
Pomoč ni bila potrebna	50 %
Nepoznavanje možnosti tutorstva	14 %
Dvom v učinkovitost tutorske pomoči	11 %
Strah pred iskanjem pomoči pri tutorjih	14 %
Težave pri vzpostavljanju stika s tutorjem	36 %
Drugi razlogi	4 %

Vir: Lasten.

4.2 Razlike med študenti, ki koristijo tutorsko pomoč in tistimi, ki je ne

Najprej smo analizirali razlike med študenti, ki so koristili pomoč pri tutorjih in med tistimi, ki jo niso, na podlagi povprečne ocene anketiranih študentov (tabela 4).

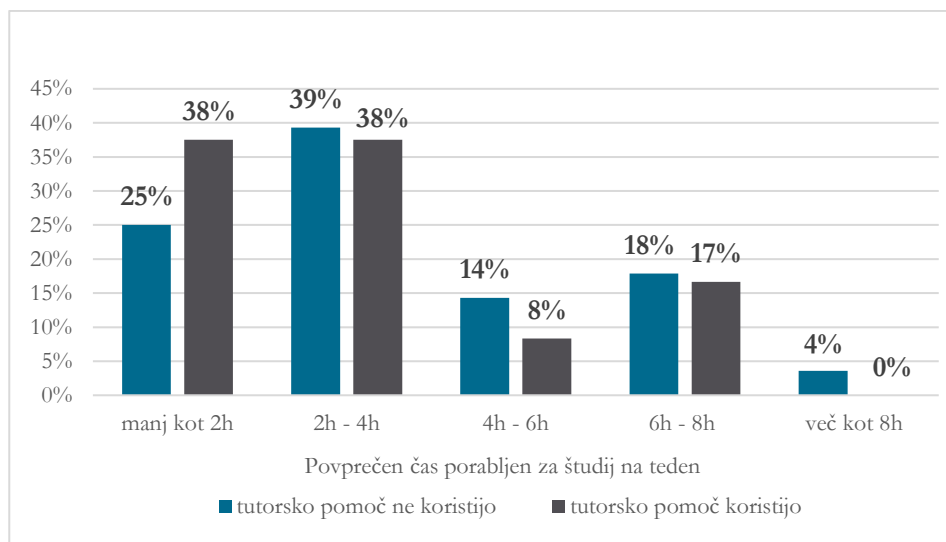
Tabela 4: Razlike v povprečni oceni

	Povprečna ocena
Tutorstva niso koristili	8,0
Tutorstvo so koristili	8,9

Vir: Lasten

Razvidno je, da je povprečna ocena tistih, ki so tutorsko pomoč koristili višja.

V nadaljevanju smo študente vprašali, koliko časa na teden v povprečju porabijo za študij. Analizirali smo razlike med anketiranimi študenti, ki so že koristili pomoč pri tutorjih in med tistimi, ki je še niso, na podlagi povprečnega časa, ki ga anketirani študenti porabijo za študij (slika 1). Odstotek študentov, ki tutorstva ne koristijo je večji v vseh časovnih intervalih časa, ki ga porabijo za študij, razen v primeru, da za študij porabijo manj kot dve uri na teden.

Slika 1: Razlike v povprečnem času, porabljenem za študij, med študenti, ki tutorsko pomoč koristijo, ter med tistimi, ki je ne

Vir: Lasten

Analizirali smo tudi razlike med anketiranimi študenti glede na čas, namenjen študiju in glede na njihove povprečne ocene. Kot prikazuje tabela 5, imajo študenti, ki koristijo tutorsko pomoč, višje povprečne ocene v primerjavi s tistimi, ki tutorske pomoči ne koristijo, ne glede na čas, ki ga posvetijo študiju.

Tabela 5: Razlike med študenti v povprečnih ocenah in v času, porabljenem za študij

Čas porabljen za študij	Povprečna ocena študentov, ki koristijo tutorsko pomoč	Povprečna ocena študentov, ki tutorske pomoči ne koristijo
do 4 ure	9,1	8,1
4 ure in več	8,3	7,7

Vir: Lasten

5 Diskusija

5.1 Razlogi za (ne)koriščenje tutorske pomoči

Eden od ciljev raziskave je bil raziskati, zakaj študentje koristijo ali ne koristijo tutorsko pomoč. Ugotovili smo, da je 46 % vprašanih že poiskalo pomoč pri tutorjih, medtem ko se 54 % vprašanih za tutorsko pomoč še ni odločilo. Poleg tega so rezultati pokazali, da študentje najpogosteje iščejo pomoč zaradi zapiskov (79 %), manj pogosto (46 %) pa zaradi specifičnih informacij o študiju, nasvetov pri študijskih težavah, dodatne razlage bolj zahtevne snovi ali zaradi potrebe po podpori in motivaciji.

Schleyer et al. (2005) izpostavljajo, da je eden izmed glavnih ciljev tutorstva podpora študentom pri učenju, s posebnim poudarkom na spodbujanju njihovega aktivnega sodelovanja pri reševanju težav. Tutorji imajo pri tem ključno vlogo, saj študente spodbujajo k prevzemanju odgovornosti za lastno učenje. Vendar pa se ugotavlja tudi, da zaradi pomanjkanja jasnih smernic pogosto prihaja do neskladij med pričakovanji študentov in dejansko vlogo tutorjev, kar pa lahko povzroči dodatne težave. Stuart, Willocks in Browning (2019) opozarjajo na dve pogosti skrajnosti: previsoka pričakovanja študentov na eni strani in zavračanje pomoči tutorjev na drugi. Colvin (2007) dodaja, da previsoka pričakovanja pogosto vodijo v neustrezno izkoriščanje tutorske pomoči, saj študentje iščejo hitre rešitve, kot so na primer zapiski ali odgovori na vprašanja, kar pa je v nasprotju s prvotnim namenom tutorstva.

Dognanja drugih avtorjev se skladajo z rezultati naše raziskave, saj smo ugotovili, da študentje najpogosteje iščejo pomoč tutorjev predvsem za pridobivanje zapiskov ali specifičnih informacij, kar pa oslabi osnovni namen tutorstva. Tutorstvo lahko v takšnih primerih postane celo ovira pri samostojnem učenju, saj študentje raje pridobijo zapiske pri tutorjih, namesto da bi si jih ustvarili sami. V primerjavi z našimi ugotovitvami pa je praksa delovanja tutorstva ponekod v tujini nekoliko drugačna. Schleyer et al. (2005) poudarjajo, da je tutorstvo najučinkovitejše, ko študentje sami pripravijo zapiske in se s tem poglobijo v študijsko snov, nakar pa imajo še vedno možnost, da se v primeru nejasnosti obrnejo na tutorje. Menimo, da bi bila uvedba podobne prakse smiselna tudi pri nas, pri čemer bi lahko tutorji še dodatno motivirali študente in sicer z organizacijo tematskih srečanj in diskusij. S

tem bi bili študentje primorani poglobljeno obravnavali študijske vsebine, saj bi le na ta način lahko aktivno sodelovali v razpravi.

Preučevali smo tudi razloge, zakaj študentje ne koristijo tutorske pomoči. Ugotovili smo, da polovica (50 %) anketiranih meni, da tutorske pomoči sploh ne potrebuje. Presenetljivo je, da je kar 36 % vprašanih izrazilo težave pri vzpostavljanju stika s tutorji, medtem ko 14 % anketirancev navaja, da o tutorskem sistemu niso dovolj informirani ali pa jih je preveč strah, da bi zaprosili za pomoč. Manjši delež anketirancev (11 %) dvomi o koristnosti tutorstva oziroma v to, da bi tutorji lahko rešili njihove težave.

Študentje različno pristopajo k koriščenju tutorstva – nekateri od tutorjev pričakujejo preveč, kot je njihova dejanska vloga, medtem ko drugi tutorsko pomoč zavračajo ali ji ne pripisujejo pomembnosti. Yale (2017) ugotavlja, da je pomanjkljivo poznavanje tutorskega sistema eden glavnih razlogov za njegovo nekorističenost. Čeprav so študenti pogosto seznanjeni z njegovim obstojem, pa niso prepričani o njegovem namenu in načinu delovanja. Colin (2007) izpostavlja dodatne vzroke, kot so na primer težave pri vzpostavljanju stikov s tutorji, strah pred postavljanjem vprašanj, dvom v učinkovitost tutorstva ali celo nezaupanje v iskrene namene tutorjev.

Do podobnih ugotovitev smo prišli tudi s pomočjo naše raziskave. Ugotovili smo, da mnogi anketirani študentje ne vedo, kako vzpostaviti stik s tutorji ali pa jih je strah prositi za pomoč. Ti strahovi in negotovost so pogosto povezani z občutkom razlik med tutorji in študenti, saj tutorji zaradi svoje vloge pogosto pridobijo določeno avtoriteto. To lahko v nekaterih primerih ustvari oviro v komunikaciji, hkrati pa se študenti lahko počutijo podrejene, kar pa vodi v negotovost pri navezovanju stikov ali postavljanju vprašanj. S pomočjo raziskave smo ugotovili tudi, da se nekateri študentje na tutorje ne obračajo zaradi pomanjkljivega poznavanja tutorskega sistema. Menimo, da bi bilo za izboljšanje celotne situacije ključnega pomena, da tutorji izboljšajo svojo dostopnost, odprtost in pripravljenost za pomoč, hkrati pa jasno predstavijo namen in možnosti tutorstva. Tak pristop bi ne le zmanjšal morebitno negotovost študentov, temveč bi spodbujal tudi večje zaupanje in pogum pri iskanju pomoči.

5.2 Razlike v uspešnosti pri študiju glede na (ne)koriščenje tutorske pomoči

Drug cilj naše raziskave je bil preučiti, ali obstajajo razlike v uspešnosti študija med študenti, ki koristijo tutorsko pomoč in med tistimi, ki je ne. Razlike v študijski uspešnosti smo analizirali na podlagi časa, ki ga študentje tedensko namenijo študiju in na podlagi povprečne ocene v tekočem študijskem letu.

Rezultati nekaterih tujih raziskav (Schleyer et al., 2005; Seo in Ji Kim, 2019) kažejo, da tutorstvo pozitivno vpliva na akademske dosežke študentov. Podobne ugotovitve smo zaznali tudi v naši raziskavi, saj je bila povprečna ocena anketirancev, ki so koristili tutorsko pomoč, višja v primerjavi s tistimi, ki je niso koristili. Povprečna ocena anketiranih študentov s tutorsko podporo je znašala 8,9, medtem ko so študenti brez nje dosegali povprečno oceno 8.

V nadaljevanju smo raziskovali, ali obstajajo razlike med študenti glede na koriščenje tutorstva v času, ki ga tedensko namenijo študiju, pri čemer pa smo izključili čas, ki ga študentje namenijo predavanjem in vajam. Colvin (2007) poudarja, da je ena ključnih prednosti tutorstva ustvarjanje sproščenega, prijaznega in sodelovalnega okolja, ki študentom pomaga zmanjšati stres pri učenju in pri reševanju težav. Srivastava in Rashif (2018) prav tako ugotavljata, da tutorji zaradi svojih lastnih izkušenj pogosto ponujajo bolj prilagojeno podporo, ki omogoča bolj učinkovito učenje. Posledično postane učenje bolj zanimivo, študentom pa lažje in bolj razumljivo, kar pomeni, da potrebujejo manj časa za študij doma. Podobne ugotovitve so bile potrjene tudi v naši raziskavi.

Ugotovili smo, da med anketiranimi študenti, ki koristijo tutorsko pomoč in med tistimi, ki je ne, obstajajo razlike v času, ki ga tedensko namenijo študiju. Največja razlika je v skupini študentov, ki v povprečju za študij porabijo manj kot dve uri tedensko, in sicer je 38 % tistih, ki koristijo tutorsko pomoč in 25 % tistih, ki je ne. Razlike so opazne tudi v skupini, ki za študij porabi od 4 do 6 ur tedensko, pri čemer je v tej skupini 8 % koristnikov tutorstva in 14 % tistih, ki tutorstva ne koristijo. Najmanjše razlike med študenti glede na porabljen čas za študij, je v skupinah, od 2 do 4 ure ter od 6 do 8 ur. Pri tem sicer študentje, ki koristijo pomoč tutorstva, porabijo nekoliko manj časa, vendar pa so razlike zelo majhne. Zanimiv podatek se nanaša tudi na skupino študentov, ki študiju namenijo več kot 8 ur tedensko, pri

čemer so bili v tej skupini samo študentje, ki tutorske pomoči niso koristili. Skupno rezultati kažejo, da študenti, ki koristijo tutorsko pomoč, povprečno namenijo manj časa študiju v primerjavi s tistimi, ki je ne. Pri tem je treba upoštevati tudi individualne značilnosti vsakega posameznika, saj se študentje učijo na različne načine in z različno hitrostjo. Zato posledično težko trdimo, da so opažene razlike med študenti neposredna posledica korištenja oziroma nekoriščenja tutorske pomoči.

V raziskavi smo preučevali tudi povezanost časa, ki ga študenti namenijo študiju, s študijsko uspešnostjo. Ugotovili smo, da imajo anketirani študentje, ki porabijo manj kot štiri ure tedensko za študij, višjo povprečno oceno v primerjavi s tistimi, ki za študij porabijo več časa. To lahko nakazuje na to, da študentje, ki porabijo manj časa za učenje, učinkoviteje usvajajo znanje, redno obiskujejo predavanja in so bolj osredotočeni na ključne študijske vsebine. Prav tako smo ugotovili, da v obeh primerih anketirani študenti, ki koristijo tutorsko pomoč, dosegajo nekoliko višje povprečne ocene v primerjavi s tistimi, ki je ne. Izhajajoč iz tega lahko sklepamo, da tutorska pomoč nekaterim študentom koristi, predvsem pri doseganju boljših ocen na izpitih, vendar pa pri tem ni nujno, da jim koristi tudi v smislu pridobivanja globljega razumevanja snovi ali širših akademskih veščin, ki bi prispevale k dolgoročni uspešnosti.

V prejšnjem poglavju smo ugotovili, da se študenti najpogosteje obračajo na tutorje zaradi zapiskov, ki jih nato uporabljajo za pripravo na izpite. Na podlagi vsega ugotovljenega lahko sklepamo, da se študentje, ki že imajo na voljo zapiske ali celo odgovore na izpitna vprašanja, hitreje pripravijo na izpit, posledično pa se manj poglobijo v študijsko snov oziroma se pri učenju osredotočajo zgolj na učenje odgovorov izpitnih vprašanj. S tem se kaže negativen vidik tutorstva, saj tak sistem potem podpira površno razumevanje snovi, neresen pristop k študiju, lenobo in neaktivnost študentov pri samostojnem študiju. Posledično študentje ne razvijejo dovolj globokega razumevanja in širšega znanja, ki ga delodajalci pričakujejo, kar pa dolgoročno omejuje njihovo uspešnost. V tem primeru je tudi višja ocena na izpitu nekoliko zavajajoča, saj ni nujno, da odraža dejansko znanje in spretnosti.

Menimo, da bi bilo smiselno razmisliti o spremembah v organizaciji tutorstva na splošno. Naloge tutorjev so jasne, študenti pa so z njimi seznanjeni ob vsakoletni predstavitvi tutorskega sistema. Poseben poudarek je prav na dejstvu, da tutorji ne

ne zagotavljajo že pripravljenih zapiskov, temveč študente usmerjajo, spodbujajo in motivirajo, da zapiske pripravijo sami in na ta način pridobijo dragoceno znanje. Tak pristop od tutorjev zahteva več truda, potrpežljivosti in časa, vendar verjamemo, da bi bil koristen tako za študente, ki bi pridobili bolj dragoceno znanje, kot za tutorje, ki bi s tem razvili dodatne kompetence.

6 Zaključek

Tutorstvo je eden izmed ključnih sistemov na fakultetah, saj ima dokazano številne pozitivne učinke, kar potrjujejo tudi rezultati naše raziskave. Ugotovili smo, da študenti, ki koristijo tutorsko pomoč, dosegajo višje povprečne ocene in porabijo manj časa za študij v primerjavi s tistimi, ki možnosti tutorstva ne koristijo. Ob tem je treba upoštevati, da ta ugotovitev lahko kaže na dejstvo, da se študenti po pomoč k tutorjem obračajo predvsem z željo po že narejenih zapiskih, odgovorih na izpitna vprašanja ali celo po starih izpiti, s katerimi si potem pomagajo pri pripravi na izpit. Taki študenti tako pri pripravi in učenju vložijo bistveno manj truda in časa, kljub temu pa imajo možnost, da na koncu pridobijo višjo oceno na izpitu. Po drugi strani pa lahko študenti, ki sicer ne koristijo pomoči tutorjev, vendar si ustvarjajo lastne zapiske in vlagajo veliko svojega truda in časa poglobljenemu študiju, kljub širini in globini pridobljenega znanja pridobijo nekoliko nižjo oceno pri izpitu, saj pri učenju niso osredotočeni zgolj na specifična vprašanja in odgovore. Pri tem sicer predvidevamo, da bodo taki študenti ob koncu študija imeli veliko več znanja v primerjavi s študenti, ki so se med študijem opirali na že narejene zapiske. Menimo, da način delovanja tutorstva s posredovanjem zapiskov sicer prinaša kratkoročne koristi študentom, dolgoročno pa lahko študentom celo škoduje. Zato bi bilo treba v prihodnje posredovanje zapiskov povsem nadomestiti s spodbujanjem študentov k čim bolj samostojnemu študiju, saj bodo tako osvojili znanje v širšem smislu, kar prinaša dolgoročne koristi tako njim kot celotni družbi.

Dobljeni rezultati naše raziskave so lahko dobra podlaga za nadaljnje raziskave na tem področju, npr. v poglobljeni raziskavi vpliva tutorstva na medosebne odnose in komunikacijo, pri čemer bi se lahko bolj osredotočili na socialni vidik. Prav tako bi lahko raziskali, kako različne oblike tutorstva vplivajo na študijski uspeh študentov, ter katera oblika tutorstva je pri tem najbolj učinkovita. Smiselno bi bilo raziskati tudi, kako tutorstvo vpliva na študente – tutorje, in sicer, katere kompetence in veščine pridobijo tutorji, kako to vpliva na njihovo samopodobo, kakšno je njihovo

dojemanje tutorstva, kateri problemi se pojavljajo z vidika tutorjev in nenazadnje bi lahko raziskali tudi vpliv tutorstva na študijsko uspešnost tutorjev.

Literatura

- Božnar, J. (2023). Vpliv tutorstva na študijsko uspešnost študentov. (Diplomsko delo, Univerza v Mariboru, Fakulteta za organizacijske vede). Dostopno na: <https://dk.um.si/IzpisGradiva.php?id=84678>
- Colvin, J. W. (2007). Peer tutoring and social dynamics in higher education. *Mentoring & Tutoring: Partnership in Learning*, 15(2), 165–181. doi:<https://doi.org/10.1080/13611260601086345>
- Najabat, A., Anwer, M., & Abbas, J. (2015). Impact of Peer Tutoring on Learning of Students (SSRN Scholarly Paper No. 2599095). Social Science Research Network. Dostopno na: <https://papers.ssrn.com/abstract=2599095>
- Delovna skupina za tutorstvo UM & Komisije za dodiplomski študij UM. (2011). Tutorski sistem Univerze v Mariboru. Dostopno na: <https://www.um.si/wp-content/uploads/2021/11/Tutorski-sistem-Univerze-v-Mariboru-izhodišca-za-uvodbo.pdf>
- Marentič Požarnik, B., Mihevc, B. & sodelavci. (1997). Za uspešnejši začetek študija (str. 5–48). Ljubljana: Center za pedagoško izobraževanje Filozofske fakultete.
- Reinheimer, D., & McKenzie, K. (2011). The Impact of Tutoring on the Academic Success of Undeclared Students. *Journal of College Reading and Learning*, 41(2), 22–36. Dostopno na: <https://eric.ed.gov/?id=EJ926360>
- Rheinheimer, D. C., Grace-Odeleye, B., Francois, G. E., & Kusorgbor, C. (2010). Tutoring: A Support Strategy for At-Risk Students. *Learning Assistance Review*, 15(1), 23–34. Dostopno na: <https://eric.ed.gov/?id=eJ886384>
- Schleyer, G. K., Langdon, G. S., & James, S. (2005). Peer Tutoring in Conceptual Design. *European Journal of Engineering Education*, 30(2), 245–254. doi:<https://doi.org/10.1080/03043790500087084>
- Seo, E. H., & Kim, M. J. (2019). The Effect of Peer Tutoring for College Students: Who Benefits More from Peer Tutoring, Tutors or Tutees? *The New Educational Review*, 58, 97–106. doi:<https://doi.org/10.15804/tner.19.58.4.07>
- Srivastava, R., & Rashid, M. (2018). Who Is at Edge – Tutors or Tutees? Academic, Social and Emotional Elevation Through Peer Tutoring (SSRN Scholarly Paper No. 3235915). Social Science Research Network. Dostopno na: <https://doi.org/10.2139/ssrn.3235915>
- Stuart, K., Willocks, K., & Browning, R. (2019). Questioning personal tutoring in higher education: An activity theoretical action research study. *Educational Action Research*, 29(1), Article 1. doi:<https://doi.org/10.1080/09650792.2019.1626753>
- Tutorstvo na FOV. (2023). Pridobljeno 20.12.2023 s spletne strani: <https://www.fov.um.si/sl/studij/tutorstvo-na-fov>
- Yale, A. (2017). The personal tutor–student relationship: Student expectations and experiences of personal tutoring in higher education. *Journal of Further and Higher Education*, doi:1–12. <https://doi.org/10.1080/0309877>